

[Peter Nielsen.]

det, at de får eksperter til hjælp, gavne dem på forskellig måde.

Der er som sagt udført et dygtigt arbejde, men det må indrømmes, at det ikke er omfattende nok. Skylden er ikke egnsudviklingsrådets eller de lokale råds, men dels har den politiske strid om egnsudviklingen kunnet hæmme noget, dels er der endnu ikke midler nok, dels kan man kun råde over disse midler til statsgaranti for lån og til projekteringsbistand. Havde man samme rådighed over midlerne som f. eks. i England, foreslog de langt fra. Om vi kan rette noget på dette i det kommende udvalg, ved jeg ikke, men i hvert fald vil jeg gerne medvirke dertil.

Egnsudviklingen er altså ikke blot et spørgsmål om statsgaranti, men om meget andet. Det er som nævnt også et spørgsmål om uddannelsesmuligheder for de unge i de ramte egne, og det er reklame for nye produktionsgrene — her kan bl. a. nævnes den store Food Fair Udstilling i Ålborg, der skulle danne basis for en eksportproduktion af yderligere forædlede landbrugsprodukter. Hvem kan dog have noget imod noget sådant? Det er også et spørgsmål om at gøre disse egne mere industrimodne med veje, havne, trafiknet o. s. v.

Der bliver meget at tale om i det udvalg, det ærede medlem hr. Lorentzen gerne vil have nedsat, og jeg takker for så vidt forslagsstillerne for, at de med deres forslag har givet anledning dertil. Selv om loven først skal revideres i folketingsåret 1961-62, kan det ikke skade allerede nu at få talt sammen om dette store problem og få de værste misforståelser rettet. Mit parti vil møde til udvalgsarbejdet med opladt sind og uden forudfattede meninger; vi ønsker kun problemerne løst, ikke alene af hensyn til de mange hårdt ramte mennesker i arbejdsløshedsøerne, men også af hensyn til en sund og naturlig udvikling af vort samfund.

Fanger: Loven om egnsudvikling blev jo vedtaget i tinget for 2 år siden. Den skal til revision senest i folketingsåret 1961-62, men vi finder anledning til allerede nu at tage den op til eftersyn.

Formålet med loven er ophjælpning af produktiv beskæftigelse i sådanne om-

råder, som står tilbage i industriel udvikling. Sådant står der i loven. Nu kan der i høj grad sættes et spørgsmålstegn ved, om det er hensigtsmæssigt for enhver pris at fremme den industrielle udvikling i tyndtbefolkede egne, bare fordi de er tyndtbefolkede. Man kan måske nok dyrke hvede i klitterne, men det er bare ikke økonomisk klogt. Man kan vel også lægge en skotøjsfabrik ude i klitterne, men det er sikkert ikke hensigtsmæssigt. Når man foretager sine overvejelser af, hvor en ny virksomhed skal lægges, må man tage alle forhold i betragtning, og som regel vil det ikke være klogt af staten at søge en bestemt placering fremmet.

Vi pegede ved denne lovgivnings behandling på, at det offentlige havde et ansvar for disse egne med hensyn til veje, jernbaner, havne, telefonforbindelser, skoler o. s. v., men at staten skulle holde sig fra direkte udlån eller garantier til erhvervsvirksomheder. Nu har vi fået en beretning fra egnsudviklingsrådet om dets arbejde siden lovens vedtagelse, og selv om der kun er sparsomme meddelelser om, hvilke virksomheder der er hjulpet, har man gennem provinspressen fået det indtryk, at det mere er imod øst end imod vest, der er placeret garantier. Når der nu arbejdes med statens penge, hvorfor kan vi så ikke få ren besked om, at der er givet en garanti på så og så meget til den og den virksomhed? Jeg forstår godt, at man mere har rettet øjnene imod øst end imod vest, men det er imod lovens ånd.

Det næste spørgsmål, der trænger sig på, er, om der er givet garanti for virksomheder, der godt kunne have skaffet sig lån på normal vis. Jeg forstår udmærket godt, at det er fristende for rådet at give garanti for virksomheder, hvor alt er i orden, hvor de pågældende udmærket kunne være finansieret ad normale kilder, nemlig ved selvfinansiering, udvidelse af aktiekapitalen, ved lån i de stedlige banker eller ved lån i det nye finansieringsinstitut for industri og håndværk; det er blot imod loven, der i § 3, stk. 3, siger, at der kan gives støtte fra statskassen, når de fornødne midler ikke kan antages at ville kunne tilvejebringes uden statens støtte. Det vil vel altid være let at få den pågældende virksomhed til at udtale, at den ikke kan skaffe penge på